

A beruházás állami támogatásnak minősül.

Beruházás 5: Ipari parkok energetikai célú zöldítése

Kapcsolódás a RePowerEU célokhoz

2. számú célkitűzés: az ipar dekarbonizációja és a megújuló energia részarányának növelése és elterjesztésének felgyorsítása.

Beruházással elérni kívánt cél:

A beruházás célja az ipari parkok által felhasznált energia növekvő részének saját maguk által történő előállítására megújuló energiaforrásokra támaszkodva. Ezáltal csökkenthető az ipari parkok hálózatról történő vételezése, továbbá az ipari parkokban működő vállalkozások energiaköltsége. Ily módon a beruházás hozzájárul egyrészt a biztonságosabb és kiszámíthatóbb árú energiaellátáshoz, másrészt – összhangban az európai uniós éghajlati és energia célokkal – az ipari dekarbonizáció erősítésével iparunk fenntarthatóságának javításához is.

Leírás:

Magyarországon megközelítőleg 220 ipari park van, melyek szinte teljesen lefedik az ország területét. Egy ipari parkban átlagosan 26 vállalkozás működik, melyből általában 3 nagyvállalat, a többség pedig KKV.

Magyarország Kormánya 1997-ben létrehozta az Ipari Park címet, 2013-ban pedig a Tudományos és Technológiai Park címet (mai hatályos nevén Technológiai Park), mint az iparfejlesztési célok szakpolitikai minősítő eszközét.

A több mint egy éve tartó háborús helyzet és az energiapiacra jelentkező árvolatilitás és az energiabiztonsági bizonytalanság a megújuló energiaforrások felé fordítják a figyelmet, melyek egyúttal hozzájárulnak az energiaköltség csökkentéséhez. Az egyidőben jelentkező energiaár és ellátásbiztonsági krízis, továbbá a növekvő igény a megújuló energiaforrások használatára kritikus helyzet elé állítja a magyar vállalkozásokat és a kiemelt szereplőként jelentkező ipari parkokat. Az ipari parkok felelőssége ezen a területen jelentős, hiszen hosszabb távon képesek biztosítani az adott térség fenntartható gazdasági fejlődését.

Az iparfejlesztési törekvéseink és a bővülő villamos energia igény kapcsán érdekünk a hálózati terhelés mérséklése részint energiamegtakarítással, részint megújuló energiaforrások saját fogyasztás fedezését biztosító alkalmazásával és decentralizált energiarendszerek kialakításával. Jelen program az ipari parkok számára teszi lehetővé a saját energiaellátásuk fokozását.

Az ipari és szolgáltató létesítmények saját felhasználási célú energetikai beruházásai két fő energiaforrás, a villamos- és a hőenergia saját előállítására összpontosítanak. Ezeket a beruházásokat elsősorban a helyi energiakereslet nagysága, várható alakulása, illetve a saját előállítás határköltsége befolyásolja. Elsődlegesen ezen tényezők optimalizációja határozza meg a beruházásokat és az alkalmazásra kerülő technológiákat elsődlegesen. Emellett fontos tényező még az egyes ipari parkok elhelyezkedése, az ott elérhető megújuló energiaforrások adottsága. Nincs egységesen alkalmazható jó megoldás, hiszen a villamos energia iránti keresleti görbe alakja más és más iparáganként, ugyanazon cég eltérő telephelyein vagy ipari parkonként, igazodva a megtelepült vállalkozások profiljához és aggregált keresleti görbéjéhez.

A beruházás az alábbi fő tevékenységekre terjed ki:

1. Megújuló energiaforrások (villamos energia és/vagy hő egyaránt) alkalmazása

Technológiai oldalról bármilyen mix alkalmazásra kerülhet, viszont kiemelten fontos szempont az egyes technológiai elemek egymás közötti és a kereslettel való összhangjának

A beruházás hatására nő az ellátásbiztonság és az ipari energiafelhasználás karbonintenzitása is jelentősen mérséklődik. A 200 MW új megújuló villamosenergia-termelő kapacitással éves szinten (ha csak PV-vel számolunk) legalább 277 GWh megújuló villamos energiát tudnának az ipari parkok előállítani¹⁰. A hálózatról vételezett villamos energiát (emissziós faktora 72,9 gCO₂eq/MJ = 262,4 gCO₂eq/kWh¹¹) kiváltva ez éves 72 695 ezer tCO₂eq ÜHG-kibocsátás elkerülését eredményezné. Ha a telepített kapacitások legalább harmada nem időjárásfüggő kapacitás¹² lenne (az igények és a lehetőségek egyelőre nem ismertek, hisz pályázatról lenne szó), úgy legalább 637 GWh áram is termelhető lenne egy évben, ami által mintegy 170 ezer tCO₂eq ÜHG-kibocsátást lehetne megtakarítani éves szinten¹³.

További hatás, hogy javul a megújuló alapú energiatermelés rendszerintegrációja, továbbá klímabarát rugalmassági modell alakul ki, amely jó alternatívája a hagyományos szabályozó eszközöknek.

Ütemezés

- pályázati felhívás meghirdetése: 2023 Q4
- támogatási szerződések megkötése: 2024 Q2
- szállítói szerződések megkötése: 2024 Q3
- beruházások zárása: 2026 Q2

Beruházási költségek

A támogatás összege 201,19 milliárd forint.

Támogatási intenzitás: 50%

Intézkedések állami támogatással történő érintettségének bemutatása:

A beruházás állami támogatásnak minősül. A beruházáshoz támogatás nyújtása a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető az alábbi három esetben:

- a) az Európai Bizottság 651/2014 számú rendeletének („Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról”) „Megújuló energiaforrás hasznosítását szolgáló beruházási támogatás” című 41. cikke alapján,
- b) az Európai Bizottság jóváhagyását követően az Európai Bizottság 2022/C80/01 számú „2022. évi iránymutatás az éghajlatvédelmi, a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról” című közleményében foglalt „4.2 Támogatás az épületek energetikai és környezeti teljesítményének javításához” című fejezet értelmében.
- c) az Európai Bizottság jóváhagyását követően az Európai Bizottság 2023/C101/03 számú „Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret” című közleményében foglalt „2.5. A megújuló energia és az energiatárolás REPowerEU szempontjából releváns elterjedésének felgyorsításához nyújtott támogatás” című fejezet értelmében, illetve a „2.6. Az ipari termelési folyamatok villamosítás és/vagy megújuló és bizonyos feltételeknek

¹⁰ 2016 és 2022 közötti átlagos PV kapacitásfaktorról (15,8%) kalkulálva.

¹¹ st06341-ad01.hu23 alapján (Com DA tervezete a megújuló energia irányelvhez)

¹² bioenergiát és geotermiát vettünk számításba. Az IRENA alapján jelzett értékek alapján 78% kihasználtságból indultunk ki. (geotermia: 71% és 91% közötti értékek, bioenergia: 64 és 86 % közötti értékek)

(<https://www.irena.org/>-

/media/Files/IRENA/Agency/Publication/2022/Jul/IRENA_Power_Generation_Costs_2021.pdf?rev=34c22a4b244d434da0accde7de7c73d8)

¹³ Feltételezve, hogy hálózati áram kiváltása történik. De egyéb felhasznált energiaforrás kiváltása is alternatíva.

megteremtése. Az ipari parkok alpinfrastruktúrájának részeként javasolt olyan kapacitások létesítésének támogatása, melyek a park privát, zárt energiahálózatán belül, a kapacitáshiányos országos energiahálózatra történő csatlakozás nélkül, elsősorban szigetszerű üzemben biztosítják a betelepült vállalkozások számára a megújuló alapú energiaellátást, mindezt kedvező árszinten és fenntartható módon, hiszen működésük során növekvő arányban támaszkodnak helyben megtermelt, zöld energiára.

A beruházásban ipari méretű hőszivattyúk és maradékhő hasznosítását célzó egyéb tevékenységek is elszámolhatók.

2. Kiegészítő energetikai beruházások és energiatárolói kapacitás kiépítése

A megújuló alapú energiatermelési infrastruktúra alapvető részeként indokolt villamosenergia tároló kapacitás és energiamenedzsment rendszer létesítése is, mely képes kiegyensúlyozni a parkon belüli felhasználás szükséglet és termelési kapacitás időben eltérő jelentkezését, illetve a megújuló energiaforrás használatából eredő ingadozásokat.

3. Mikrogrid hálózatfejlesztés IT fejlesztési elemekkel

Az alkalmazott megújuló energiaforrás mix mellett legalább annyira fontos az energiatermelés és felhasználás optimalizálását biztosító szoftveres vezérlés minősége, amely biztosítja a leghatékonyabb energiafelhasználást. A mikrogridek ipari parkon belül kerülnek kialakításra automatizálási megoldások alkalmazásával.

Csak kiegészítő jelleggel, szűk körben számolhatók el épület energiahatékonysági beruházások, hiszen nem ez a beruházás fő célja.

Célkitűzés:

Létesített megújuló energia kapacitás, 200 MW

Mérföldkő teljesülésének ütemezése (kumulált értékek):

	2025 Q4	2026 Q2
Létesített megújuló energia kapacitás, MW	50	200

Lehetséges kedvezményezettek:

- „Ipari Park”, illetve „Tudományos és Technológiai Park” cím birtokosai, amelyek a támogatási kérelem benyújtásakor rendelkeznek „Ipari Park” Tudományos- és Technológiai Park címmel
- „Ipari Park” címet viselő szervezet (önkormányzat vagy gazdasági társaság)
- „Ipari Park” cím területi hatálya alá tartozó ingatlan vagy felépítmény tulajdonosa (betelepült vállalkozás)
- Ipari Park”, illetve „Tudományos és Technológiai Park” üzemeltetői
- a fentiek konzorciuma

Beruházás formája:

Pályázati formában nyújtott vissza nem térítendő támogatás.

A pályázatok szakmai értékelését az Ipari Park Tanács végzi, amely a 799/2021. (XII. 28.) Korm. rendelet által szabályozott módon működő szakmai grémium.

Egyéb intézkedések és hatások

A decentralizált energiaellátás kialakításával mérsékelhetővé válik az egyes ipari fogyasztók hálózattól való függősége, és csökkenthető az energiatermelés károsanyag kibocsátása.